

Η ΔΙΑΚΟΝΙΑ ΣΤΟ ΣΩΜΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

*«Επισκέψασθε σὺν ἀδελφοί, ἀνδρας ἐξ υμῶν
μαρτυρουμένους ἐπτά, πλήρεις Πνεύματος Ἁγίου καὶ σοφίας»*

Οι αδικίες και ο «γογγυσμός» δεν απουσίαζαν από την Εκκλησία του Χριστού ακόμη και κατά τους χρόνους των αποστόλων. Αυτό αποκαλύπτουν τα παράπονα των Ελληνιστών «ὅτι παρεθεωροῦντο ἐν τῇ διακονίᾳ τῇ καθημερινῇ αἱ χήραι αὐτῶν». Σ' αυτή τη σύντομη φράση φαίνονται ἀφ' ενός μὲν ἡ μέριμνα τῆς Εκκλησίας γι' αὐτοὺς πού είχαν ἀνάγκη (ὅπως οἱ χήρες), ἀφ' ἐτέρου δὲ οἱ ἀνθρώπινες μικρότητες, πού δὲν ἀπουσίαζαν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους πού δραστηριοποιοῦντο μέσα στὴν Εκκλησία, κάτω ἀπὸ τὴ σκιά τῶν ἀποστόλων. Ο «παλαιὸς ἄνθρωπος» δὲ μεταμορφώνεται σὲ «νέο» δια μίας. Ἡ διαδικασία αὐτῆς τῆς ἀλλαγῆς εἶναι ἀργή και ἐπίμονη. Αὐτό σημαίνει ὅτι μέσα στὴν Εκκλησία δὲν ὑπάρχουν μόνον τέλειοι και ἀπαθείς, ἀλλὰ μεγάλο πλῆθος ἀτελῶν και ἐμπαθῶν. Γι' αὐτό μέσα στοὺς κόλπους τῆς συναντοῦμε πολὺ συχνά ἐκδηλώσεις τοῦ «παλαιοῦ ἀνθρώπου», οἱ ὁποῖες δὲν πρέπει νὰ μας σκανδαλίζουν και νὰ μας ἀπογοητεύουν. Ἀντίθετα, πρέπει νὰ μας ταπεινῶνουν και νὰ μας προσγειῶνουν στὴν πραγματικότητα τοῦ ἀνθρώπου, πού, ἐνῶ ἀγωνίζεται, δυσκολεύεται νὰ προσαρμόσει ἀμέσως ὅλες τῆς ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆς τοῦ στῆς ἐντολῆς τοῦ Χριστοῦ. Εἶναι ἀρκετὰ ἐνδιαφέρον νὰ δοῦμε κάποια σημαντικὰ σημεῖα ἀπὸ τὴν ἀντίδραση τῶν ἀποστόλων στα παράπονα τῶν Ελληνιστῶν.

Λύση και ὄχι ἐπιτίμηση

Αὐτό πού κάνει ἐντύπωση εἶναι ὅτι οἱ ἀπόστολοι δὲν ἐπιτιμῶν κανένα, δὲ δίνουν συμβουλές γιὰ ὑπομονή σ' αὐτοὺς πού παραπονούνται, δὲν κάνουν «κῆρυγμα» σ' αὐτοὺς πού κατηγοροῦνται ὅτι παραθεωροῦν τῆς χήρες τῶν Ελληνιστῶν. Καταλαβαίνουν ὅτι τὸ ἀναγκαῖο στὴν προκειμένη περίπτωση δὲν εἶναι οἱ συμβουλές και οἱ ἐπιτιμήσεις, ἀλλὰ ἡ ἀντιμετώπιση ἐνός πρακτικοῦ προβλήματος, γιὰ τὸ ὁποῖο προτείνουν στο λαὸ μίαν λύση. Ὡς υπεύθυνοι ποιμένες τῆς Εκκλησίας μάλιστα, πρὶν προτείνουν τὴ λύση, κατὰ κάποιο τρόπο ἀπολογοῦνται, λέγοντας ὅτι δὲ θεωροῦν σωστό νὰ ἀφήσουν «τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ» και νὰ υπηρετοῦν οἱ ἴδιοι σὲ τραπέζια. Δὲν ὑποτιμῶν αὐτὴ τὴ διακονία, ἀλλὰ ἔχουν ἐπιφορτισθεῖ μὲ ἕνα ὑψηλότερο ἔργο, στο ὁποῖο δὲν πρέπει νὰ δημιουργήσουν προσκόμματα. Ἡ «διακονία τῶν τραπεζῶν» θὰ τοὺς ἀποσπούσε ἀπὸ τὸ κῆρυγμα, γιὰ τὸ ὁποῖο αὐτοὶ ἔλαβαν τὸ χάρισμα και τὴν ἐντολή, σὲ ἕνα ἔργο τὸ ὁποῖο μπορούσαν νὰ τὸ κάνουν πολὺ καλά και κάποιοι ἄλλοι. Ἐτσι, μὲ ἕναν τρόπο ταυτόχρονα δημοκρατικό και ἱεραρχικό προχώρησαν στὴ διαίρεση τῶν διακονιῶν. Πρότειναν στο λαὸ νὰ ἐπιλέξει ἐπτά ἄνδρες, στοὺς ὁποῖους ἀνέθεσαν τὴν υπηρεσία τῶν τραπεζῶν και αὐτοὶ ἀπερίσπαστοι ἀφοσιώθηκαν στο κῆρυγμα.

Δημοκρατία και ἱεραρχία

Οἱ ἀπόστολοι πρότειναν. Ὁ λαὸς δέχθηκε τὴν πρόταση τοὺς και ἐπέλεξε ἐπτά ἄνδρες, τοὺς ὁποῖους ἔφερε στοὺς ἀποστόλους γιὰ νὰ λάβουν ἀπὸ αὐτοὺς τὸ χάρισμα τῆς συγκεκριμένης διακονίας, μὲ τὴν προσευχή και τὴν ἐπίθεση πάνω τοὺς τῶν χειρῶν τοὺς. Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος λέει ὅτι θὰ μπορούσαν οἱ ἀπόστολοι μόνον τοὺς, ἐμπνεόμενοι ἀπὸ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, νὰ ἐπιλέξουν τοὺς καλύτερους. Ἀπέφυγαν ὁμῶς αὐτὴ τὴν χαρισματικὴ ἐπιβολὴ τῶν προσώπων. Εἶναι χαρακτηριστικό ἐπίσης ὅτι δὲν κατέφυγαν στὴ μέθοδο τῆς κληρώσεως, τὴν ὁποῖα ἐφάρμοσαν στὴν περίπτωση τῆς ἐπιλογῆς τοῦ Ματθαίου στὴ θέση τοῦ προδότη Ἰούδα. Στηρίχθηκαν στὴ γνώμη τοῦ λαοῦ. Ἦταν ἕνα θέμα πού δὲ σχετιζόταν μὲ τὴν ἀποκάλυψη τοῦ Θεοῦ, μὲ τὸ κῆρυγμα τῆς σωτηρίας. Ἦταν ἕνα

θέμα πού ερέθιζε τη φιλαυτία των Ελληνιστών γι' αυτό, σε οποιαδήποτε λύση δινόταν, θα έπρεπε να είναι και αυτοί συνυπεύθυνοι· δε θα έπρεπε, δηλαδή, να τους επιβληθεί άνωθεν, για να μη βρίσκουν πάλι σ' αυτούς τόπο τα παράπονα. Η φιλαυτία δηλαδή πού εκφραζόταν με τα παράπονα, οδήγησε τους αποστόλους σ' αυτή τη δημοκρατική λύση, μέσα στο πλαίσιο βέβαια του ιεραρχικού πολιτεύματος της Εκκλησίας.

Τα προσόντα των διακόνων

Η πρόταση για τη δημοκρατική εκλογή των διακόνων, καθώς και η χειροτονία τους ήταν έργο των αποστόλων. Αυτό σημαίνει ότι και στη συγκεκριμένη περίπτωση λειτούργησε το ιεραρχικό πολίτευμα της Εκκλησίας. Ένα σημαντικό στοιχείο της πρότασης των αποστόλων, πού δείχνει ότι αυτοί ως θεόπτες, ελεύθεροι από ανθρώπινες γνώμες, καθοδηγούσαν το λαό της Εκκλησίας, είναι ο καθορισμός των «προσόντων» πού έπρεπε να έχουν οι διάκονοι. «Επισκέψασθε ούν αδελφοί, άνδρας εξ υμών μαρτυρουμένους επτά, πλήρεις Πνεύματος Αγίου και σοφίας». Έπρεπε ο λαός να αναζητήσει άνδρες πού να χαρακτηρίζονται από τρία στοιχεία. Πρώτο, να έχουν την «καλή μαρτυρία» των αδελφών, να έχουν δηλαδή καλή φήμη. Δεύτερο, να είναι γεμάτοι από τη χάρη του Αγίου Πνεύματος. Και τρίτο, να έχουν σοφία, δηλαδή σύνεση, γνώση και εξυπνάδα, ώστε να μπορούν να αντιμετωπίζουν με ευστροφία όλα τα προβλήματα της διακονίας τους μέσα στο πνεύμα των εντολών του Χριστού. Κάθε υπεύθυνο εκκλησιαστικό έργο πρέπει να γίνεται μέσα στο πλαίσιο του Ιεραρχικού πολιτεύματος της Εκκλησίας από ανθρώπους που συγκεντρώνουν τα τρία προσόντα των επτά διακόνων.

π. Θ.Α.Β.

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Πράξ. ς 1-7)

Επληθύνετο ό αριθμός των μαθητών Έν δέ ταίς ήμέραις ταύταις πληθυνόντων τῶν μαθητῶν ἐγένετο γογγυσμός τῶν Ἑλληνιστῶν πρὸς τοὺς Ἑβραίους, ὅτι παρεθεωροῦντο ἐν τῇ διακονίᾳ τῇ καθημερινῇ αἱ χῆραι αὐτῶν. προσκαλεσάμενοι δὲ οἱ δώδεκα τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν εἶπαν, Οὐκ ἄρεστόν ἐστιν ἡμᾶς καταλείψαντας τὸν λόγον τοῦ θεοῦ διακονεῖν τραπέζαις· ἐπισκέψασθε δέ, ἀδελφοί, ἄνδρας ἐξ ὑμῶν μαρτυρουμένους ἐπτά πλήρεις πνεύματος καὶ σοφίας, οὓς καταστήσομεν ἐπὶ τῆς χρείας ταύτης· ἡμεῖς δὲ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ διακονίᾳ τοῦ λόγου προσκαρτερήσομεν. καὶ ἤρρεσεν ὁ λόγος ἐνώπιον παντὸς τοῦ πλῆθους, καὶ ἐξελέξαντο Στέφανον, ἄνδρα πλήρη πίστεως καὶ πνεύματος ἁγίου, καὶ Φίλιππον καὶ Πρόχορον καὶ Νικάνορα καὶ Τίμωνα καὶ Παρμενᾶν καὶ Νικόλαον προσήλυτον Ἀντιοχέα, οὓς ἔστησαν ἐνώπιον τῶν ἀποστόλων, καὶ προσευξάμενοι ἐπέθηκαν αὐτοῖς τὰς χεῖρας. Καὶ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἠύξανεν, καὶ ἐπληθύνετο ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ σφόδρα, πολὺς τε ὄχλος τῶν ἱερέων ὑπήκουον τῇ πίστει.

Μετάφραση της αποστολικής περικοπής

Κατά τις ημέρες αυτές, όταν οι μαθητές αύξαναν σε αριθμό άρχισαν παράπονα των Ελληνιστών (Εβραίων) κατά των εβραιοφώνων, διότι παραμελούνταν οι χήρες τους κατά την καθημερινή διανομή τροφίμων. Τότε οι δώδεκα προσκάλεσαν όλο το σώμα των μαθητών και είπαν: «Δεν είναι σωστό να αφήσουμε εμεῖς το λόγο του Θεού και να κάνουμε διανομές τροφίμων. **Αναζητήστε λοιπόν, αδελφοί, επτά άνδρες μεταξύ σας πού να χαίρουν καλής φήμης, πλήρεις από Άγιο Πνεύμα και σοφία**, τους οποίους θα τοποθετήσουμε στο έργο αυτό και εμεῖς θα αφοσιωθούμε στην προσευχή και στην διακονία του κηρύγματος». Αυτά πού είπαν, άρεσαν σ' όλους και διάλεξαν το Στέφανο, άνδρα γεμάτο πίστη και Πνεύμα Άγιο, και τον Φίλιππο, τον Πρόχορο, τον Νικάνορα, τον Τίμωνα, τον Παρμενά και τον Νικόλαο, ο οποίος ήταν προσήλυτος από την Αντιόχεια. Αυτούς έφεραν ενώπιον των αποστόλων οι οποίοι προσευχήθηκαν και έθεσαν επάνω

τους τα χέρια. Και ο λόγος του Θεού διαδιδόταν, ο αριθμός των μαθητών στην
Ιερουσαλήμ αύξανε πάρα πολύ και πολλοί από τούς ιερείς προσέρχονταν στην πίστη.